

Mitologia wokół nas

Scenariusz lekcji języka polskiego w klasie 5 szkoły podstawowej

Treści z podstawy programowej

Uczeń:

- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi (II.2.4);
- rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach (II.2.5);
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni (II.4.1);
- doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji (IV.2);
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia (I. 2.11).

Powiązanie z wiedzą wcześniejszą:

- nawiązanie do cyklu lekcji poświęconych wybranym mitom greckim.

Cele lekcji dla nauczyciela

Uczeń:

- dostrzega obecność mitów greckich we współczesnej kulturze;
- zna i poprawnie stosuje frazeologizmy wywodzące się z mitologii greckiej;
- wzbogaca swoje słownictwo i wykorzystuje inspiracje mitologiczne w codziennej komunikacji;
- doskonali znajomość poznanych zasad ortograficznych.

Cel w języku ucznia:

- dowiem się, w jaki sposób mity funkcjonują we współczesnym świecie;
- poznam ciekawe przykłady obecności mitów greckich w naszym języku;
- będę znawcą frazeologizmów, wywodzących się z mitologii greckiej;
- wzbogacę swoje słownictwo;
- popracuję nad ortografią.

NaCoBezu:

- znam wybrane mity greckie,
- rozpoznaję i rozumiem związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii greckiej,
- jestem aktywny i skoncentrowany na lekcji,
- potrafię współpracować.

Metody i techniki dydaktyczne: metoda zajęć praktycznych – karty pracy, zadania typu *Check and correct*, skojarzenia; metoda oglądowa – prezentacja *Mity wokół nas*; metoda aktywizująca: tzw. *dyktando biegane*, elementy muzyki; elementy dramy – kalambury.

Formy pracy: indywidualna, w parach.

Środki dydaktyczne: karty pracy; prezentacja multimedialna; nagranie utworu K. Szymanowskiego.

Przebieg zajęć

Faza wstępna:

- Przywitanie i sprawdzenie obecności.
- Wprowadzenie: odtworzenie fragmentu utworu K. Szymanowskiego *Mity*. Uczniowie zastanawiają się, o którym z mitów greckich opowiada wysłuchany utwór. Nauczyciel sygnalizuje, że mitologia Greków stała się inspiracją dla artystów oraz zakorzeniła się we współczesnej kulturze i języku (slajd nr 3).
- Postawienie pytania kluczowego: Dlaczego mitologia grecka nie odeszła w zapomnienie? Podanie celów lekcji oraz NaCoBeZu (slajd nr 2).
- Zapisanie tematu lekcji.

Faza środkowa:

- Prezentacja multimedialna: krótkie przypomnienie wiadomości o związkach frazeologicznych wywodzących się z mitologii greckiej:
 - Gra w skojarzenia (prezentacja multimedialna): uczniowie odgadują, o jaki frazeologizm wywodzący się z mitologii greckiej chodzi i krótko wyjaśniają jego powiązanie z konkretnym mitem (slajdy nr 4, 5, 6, 7). Za poprawną odpowiedź otrzymują +, który zapisują na marginesie zeszytu.
 - Kalambury: jeden z uczniów ma zadanie przedstawić w formie kalamburu dowolny frazeologizm, np. *pięta Achillesa*.
- Utrwalenie wiadomości. Uczniowie uzupełniają kartę *Sprawdź i popraw* (*check and correct*), następnie zamieniają się kartami i pod kontrolą nauczyciela sprawdzają poprawność udzielonych odpowiedzi – ocena koleżeńska (załącznik 1).
- Prezentacja multimedialna *Mitologia grecka w życiu codziennym* (slajdy nr 9 – 17). Pogadanka na temat mitologicznych inspiracji w nazwach współczesnych firm, produktów, miejsc.
- Dyktando. Uczniowie piszą krótkie dyktando *biegane* (nauczyciel umieszcza na tablicy kilka kartek z tekstem dyktanda. Uczniowie dobierają się w pary. Jeden uczeń jest sekretarzem, drugi biegaczem. Biegacz ma za zadanie podchodzić do tablicy i następnie przekazać tekst sekretarzowi. Para, która jako pierwsza bezbłędnie skopiuje tekst, otrzymuje ocenę bardzo dobrą (załącznik 2).

Faza końcowa:

- Podsumowanie zajęć. Uczniowie odpowiadają na pytanie kluczowe postawione na początku lekcji (slajd nr 18). Następnie nauczyciel przypomina najważniejsze wnioski płynące z zajęć, np.: *Mitologia grecka to niewyczerpane źródło motywów, które funkcjonują w naszym języku. Wpływa nie tylko na sztukę, literaturę, ale obecna jest w naszym języku i uatrakcyjnia komunikację. Mity greckie wykorzystywane są w tekstach kultury masowej: reklamach, nazwach firm i produktach codziennego użytku. Dzięki temu nie odeszły w zapomnienie.*
Uczniowie wypełniają kartę ewaluacyjną (załącznik 3).
- Nauczyciel informuje, że na kolejnych zajęciach uczniowie odwiedzą wirtualną galerię sztuki, w której poszukają mitologicznych śladów.

- Zadanie domowe – karta pracy. Uczniowie wymyślają własne nazwy inspirowane mitologią (załącznik 4).
- Wpisanie ocen.
- Zakończenie zajęć.

Komentarz nauczyciela

Niniejszy scenariusz powstał jako podsumowanie cyklu lekcji dotyczących mitologii greckiej. Szczególny nacisk położyłam na zróżnicowane metody działania, dostosowane zarówno do umiejętności i wiedzy uczniów oraz ich zainteresowań. Zaproponowane metody, np. gra w skojarzenia, kalambury czy *dyktando biegane* aktywizują uczniów, pozwalają na atrakcyjne utrwalenie wiedzy przez działanie oraz doskonałą umiejętność współpracy. Zadanie *Sprawdź i popraw* (*Check and correct*) stawia ucznia w roli eksperta i systematyzuje zdobyte wiadomości dotyczące wierzeń starożytnych Greków. Prezentacja multimedialna jest narzędziem wykorzystywanym w ciągu całej lekcji i stanowi oś zajęć. Elementy muzyki klasycznej, które wprowadzają do lekcji, są przykładem interdyscyplinarnego ujęcia tematu.

Dobrane metody i formy pracy są atrakcyjne dla uczniów i urozmaicają pracę z lekturą obowiązkową.

Bibliografia:

<http://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/biegajace-dyktando/>

<https://ninateka.pl/audio/karol-szymanowski-mity>

https://gwo.pl/strony/3094/seo_link:szkola-podstawowa-klasa-5-mity-greckie (karta pracy)

Materiały z kursu *Kreatywne prace domowe we współczesnej szkole* <https://a-z.edu.pl/szkolenia-dla-rad-pedagogicznych/dydaktyka/kreatywne-prace-domowe-we-wspolczesnej-szkole/>

Dyktando

1. Związek frazeologiczny *stajnia Augiasza* wywodzi się z mitu o Odyseuszu.
2. *Szyzyfowa praca* to praca niekończąca się, bezsensowna, niewykonalna.
3. Wyrażenie *dojść po nitce do kłębka* pochodzi z mitu o Prometeuszu.
4. Związku *Dedalowe loty* używamy na określenie śmiałego, lecz ryzykownego przedsięwzięcia.
5. Róg obfitości to określenie nieskończonego bogactwa. Według wierzeń starożytnych Greków róg należał do kozy Amaltei, która wykarmiła Zeusa.

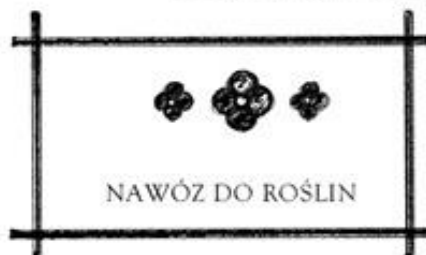
Oto Wielka Niedźwiedzica. Była niegdyś chabrowooką księżniczką, której nigdy nie poznał ponury Charon, przewoźnik dusz ludzkich, gdyż Zeus oszczędził jej cierpień i zamiast w Hadesie, umieścił na firmamencie.

Ewaluacja

<p>Ważne dla mnie było.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Ciekawe było.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Zapamiętam.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Zdziwiło mnie.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

Motywy mitologiczne we współczesnym świecie

Na szyldach sklepów, firm i instytucji oraz na afiszach brakuje pełnych nazw. Uzupełnij je, inspirując się mitologią. Pomoże ci w tym przykład.

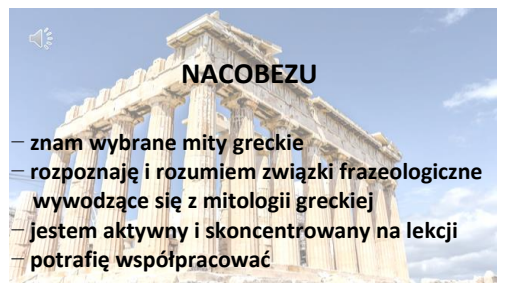

Prezentacja¹

1

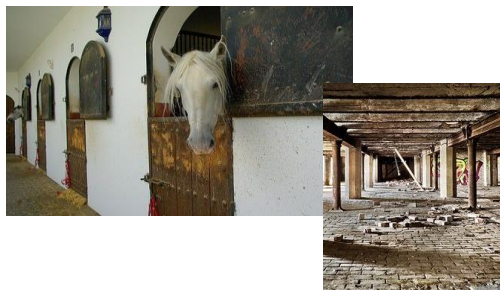
2

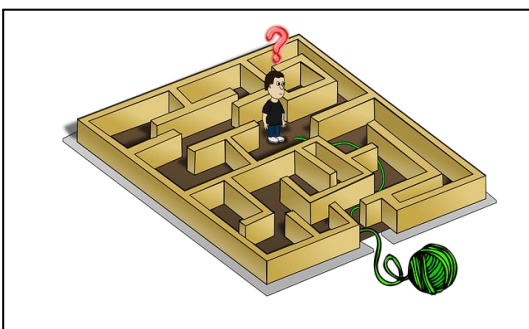
3

4

5

¹ Zdjęcia i grafiki w prezentacji pochodzą z bezpłatnych zasobów serwisu Pixabay

6

7

8

9

10²

- Renault **Clio**
- Volkswagen **Pheaton**
- Volkswagen **Eos**

² W warunkach szkolnych w prezentacji warto pokazać zdjęcia oryginalnych przedmiotów i logo instytucji o znaczących dla tematu lekcji nazwach.

11

- Agencja ochrony **Cerber**
- Siłownia **Herkules**

12

- Biżuteria **Pandora**
- Gabinet kosmetyczny **Afrodyta**
- Sklepy kosmetyczne **Hebe**

13

- Dom mody **Hermès**
- Fabryka nici **Ariadna**
- Suplement diety **Xenea**

14

- Zakłady pogrzebowe
Hades
Charon
Tanatos

15

- Centrum Poszukiwań
Ludzi Zaginionych **Itaka**
- Hotel **Posejdon**
- Biuro podróży **Olimp Travel**

16

- Hurtownia farmaceutyków
Ekohigiena
- Klinika **Asklepios**
- Gabinet psychoterapii **Hipnoza**

17

- Aparat fotograficzny **Olympus**
- Towarzystwo ubezpieczeń Ergo **Hestia**
- Kino **Helios**
- Producent akcesoriów sportowych **Nike**
- Materace **Morfeusz**

18

